

Laulības šķiršana - Bulgārija

SATURS

- 1 Kādi ir priekšnoteikumi, lai laulība varētu tikt šķirta?
- 2 Kādos gadījumos laulība var tikt šķirta?
- 3 Kādas ir laulības šķiršanas tiesiskās sekas attiecībā uz:
  - 3.1 laulāto personiskajām attiecībām (piemēram, attiecībā uz uzvārdu)?
  - 3.2 laulāto mantas sadales jautājumiem?
  - 3.3 nepilngadīgajiem bērniem?
  - 3.4 pienākumu maksāt uzturlīdzekļus (uzturēt) bijušam laulātajam?
- 4 Kādā ir nozīme jēdzienam “laulāto atšķiršana”?
- 5 Kādi ir priekšnoteikumi laulāto atšķiršanai?
- 6 Kādas ir laulāto atšķiršanas tiesiskās sekas?
- 7 Kāda ir praktiskā nozīme jēdzienam “laulības atzīšanas par spēkā neesošu”?
- 8 Kādos gadījumos laulība var tikt atzīta par spēkā neesošu?
- 9 Kādas ir laulības neesamības tiesiskās sekas?
- 10 Vai pastāv alternatīvas ārpustiesas iespējas, kad, nevēršoties tiesā, var tikt atrisināti laulības šķiršanas jautājumi?
- 11 Kur lai es iesniedzu pieteikumu (sūdzību) par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu? Kādas ir nepieciešamās formalitātes un kādus dokumentus ir nepieciešams pievienot pieteikumam?
- 12 Vai es varu saņemt juridisko palīdzību, lai segtu ar tiesvedības procesu saistītos izdevumus?
- 13 Vai nolēmumu saistībā ar laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu ir iespējams pārsūdzēt?
- 14 Kas man jādara, lai citā dalībvalstī pieņemtu nolēmumu par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības neesamību varētu atzīt šajā dalībvalstī?
- 15 Kurā tiesā man jāvēršas, lai celtu iebildumus pret citā dalībvalstī pieņemta sprieduma par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības spēkā neesamības atzīšanu? Kāda ir procesuālā kārtība šajos gadījumos?
- 16 Kuru likumu tiesa piemēro laulības šķiršanas tiesvedības procesā, ja laulātie nedzīvo šajā dalībvalstī vai viņiem ir dažādu valstu pilsonības?

1 Kādi ir priekšnoteikumi, lai laulība varētu tikt šķirta?

Bulgārijas tiesībās paredzētas šādas iespējas izbeigt laulību, to šķirot:

- laulības šķiršana uz abpusējas vienošanās pamata atbilstīgi Ģimenes kodeksa (*Semeen kodeks*) 50. un 51. pantam;
- laulības šķiršana, pamatojoties uz pieteikumu par būtisku un neatgriezenisku laulības iziršanu atbilstīgi Ģimenes kodeksa 49. pantam;

- laulības šķiršana neatkarīgi no vainas, pamatojoties uz pieteikumu par nopietnu un neatgriezenisku laulības iziršanu un iesniedzot laulāto vienošanos atbilstīgi Ģimenes kodeksa 49. panta 4. daļai.

Ja laulības šķiršana notiek uz abpusējas vienošanās pamata, abi laulātie iesniedz kopīgu pieteikumu rajona tiesai (*rayonen sad*), tam pievienojot vienošanos atbilstīgi Ģimenes kodeksa 50. pantam. Vienošanās dokumentā laulātajiem jānosaka bērnu dzīvesvieta, vecāku tiesību īstenošana, saskarsmes tiesības ar bērniem un bērnu uzturēšanas izdevumi, mantas sadale, laulāto kopīgā mājokļa izmantošana, uzturēšanas izdevumi laulāto starpā un uzvārda lietošana. Tiesai ir jāapstiprina izlīgums pēc tam, kad tā ir pārliecinājusies, vai ir aizsargātas bērnu intereses. Ja tiesa konstatē, ka vienošanās ir ar trūkumiem vai ka bērnu intereses nav pienācīgi aizsargātas, tiesa dod laiku šo trūkumu novēršanai. Ja noteiktajā laikā trūkumi netiek novērsti, tiesa noraida laulības šķiršanas pieteikumu.

Ja laulības šķiršana notiek, pamatojoties uz pieteikumu par nopietnu un neatgriezenisku laulības iziršanu, pieteikumu iesniedz viens no laulātajiem. Pieteikumu izskata rajona tiesa (*rayonen sad*), kam ir jurisdikcija atbildētāja dzīvesvietā. Tiesai pēc savas iniciatīvas ir jālemj par to, kurš vainojams laulības iziršanā, kā arī par vecāku tiesību īstenošanu, saskarsmes tiesībām ar laulībā dzimušajiem bērniem un to uzturēšanas izdevumiem, mantas sadali, laulāto kopīgā mājokļa izmantošanu, uzturēšanas izdevumiem laulāto starpā un vīra uzvārda izmantošanu. Šīs normas piemērojamas, ja puses nav noslēgušas laulības līgumu, kurā būtu atrunātas minētās attiecības laulības šķiršanas gadījumā.

Šķirot laulību uz pieteikuma pamata, laulātie var paziņot, ka viņi ir panākuši izlīgumu, kurā viņiem ir jāvienojas par jautājumiem saistībā ar vecāku tiesību īstenošanu, saskarsmes tiesībām ar laulībā dzimušajiem bērniem un to uzturēšanas izdevumiem, mantas sadali, laulāto kopīgā mājokļa izmantošanu, uzturēšanas izdevumiem laulāto starpā un vīra uzvārda izmantošanu. Tiesa par vainu laulības iziršanā lems tikai tad, ja to skaidri pieprasa viena no lietās pusēm vai puses, taču tai tomēr jākonstatē, ka ir pamats laulības izbeigšanai, proti, ka ir notikusi nopietna un neatgriezeniska laulības iziršana.

2 Kādos gadījumos laulība var tikt šķirta?

Laulības šķiršanai uz abpusējas vienošanās pamata:

Pamats laulības šķiršanai uz abpusējas vienošanās pamata ir laulāto paziņojums par savu stingru un negrozāmu abpusēju vienošanos par laulības izbeigšanu. Tiesa neizskata laulāto motīvus laulības izbeigšanai.

Laulības šķiršanai, pamatojoties uz pieteikumu:

Pamats laulības šķiršanai, pamatojoties uz pieteikumu, ir nopietna un neatgriezeniska laulības iziršana. Nav juridiskas definīcijas, kas ir "nopietna un neatgriezeniska laulības iziršana". Atbilstīgi juridiskajai teorijai un Augstākās kasācijas tiesas (*Varhoven kasationen sad*) interpretējošajai judikatūrai nopietna un neatgriezeniska laulības iziršana ir tad, kad laulības saites formāli pastāv, bet tām pilnībā trūkst satura, ko nosaka sabiedrības morāle un likums. Nopietna un neatgriezeniska laulības iziršana ir objektīvs stāvoklis, kas jānosaka katrā gadījumā atsevišķi. Ir pieļaujami visi pierādīšanas līdzekļi, tostarp mutiski pierādījumi. Likums neparedz nopietnas un neatgriezeniskas laulības iziršanas absolūtos priekšnoteikumus. Judikatūra atzīst (kaut gan uzskaitījums nav visaptverošs) laulātā neuzticību, ilgstošu laulāto faktisko šķirtību, alkohola un citu apreibinošu vielu pārmērīgu lietošanu, fizisku un garīgu vardarbību un pastāvīgu ģimenes atstāšanu novārtā. Jaunais Ģimenes kodekss vairs nenosaka, ka tiesai pēc savas iniciatīvas jālemj par jautājumiem saistībā ar vainu laulības iziršanā, izņemot gadījumus, kad puse vai puses ir skaidri lūgušas nolēmumu šajā jautājumā. Taču, ja nav vienošanās, jautājums par vainu ir izšķirošs, lemjot par jautājumiem saistībā ar vecāku tiesību īstenošanu, saskarsmes tiesībām ar laulībā dzimušiem bērniem, laulībā dzimušu bērnu uzturēšanas izdevumiem un laulāto kopīgā mājokļa izmantošanu.

3 Kādas ir laulības šķiršanas tiesiskās sekas attiecībā uz:

3.1 laulāto personiskajām attiecībām (piemēram, attiecībā uz uzvārdu)?

Pēc laulības šķiršanas tiesa var atjaunot viena laulātā pirmslaulību uzvārdu.

3.2 laulāto mantas sadales jautājumiem?

Jaunais Ģimenes kodekss nosaka vairākus iespējamus laulāto mantisko attiecību regulējumus laulības laikā: likumiskā laulāto mantas kopība; likumiskā laulāto mantas šķirtība un līgumiskais regulējums.

1. Laulāto mantisko attiecību regulējums paredz nedalāmu kopīpašumu attiecībā uz visiem aktīviem, tostarp naudas noguldījumiem, kas iegūti laulības laikā. Šie aktīvi ir abu laulāto kopīpašums neatkarīgi no tā, uz kura laulātā vārda tie iegādāti, ja tie iegādāti par abu laulāto kopīgi veiktiem ieguldījumiem. Laulāto kopīgais ieguldījums var izpausties kā līdzekļu un darba ieguldījums, bērnu aprūpe un mājas darbi. Kopīgais ieguldījums tiek prezumēts, pretējais ir jāpierāda.

Katra laulātā personisko īpašumu veido aktīvi, kas iegādāti pirms laulības, un mantojums un dāvinājumi, kas iegūti laulības laikā. Personiskais īpašums ir kustams īpašums, ko laulātais ieguvis laulības laikā savai personiskai lietošanai vai savas profesijas realizēšanai.

Pēc laulības šķiršanas īpašums, kas pakļauts laulāto mantas kopības regulējumam, tiek pārveidots par parastu īpašumu.

2. Laulāto mantas šķirtības regulējums

Tiesības, ko katrs no laulātajiem ieguvis laulības laikā, pieder personiski šim laulātajam, taču pēc laulības šķiršanas, pamatojoties uz pieteikumu, katram laulātajam ir tiesības saņemt daļu no to tiesību vērtības, ko otrs laulātais ieguvis laulības laikā – tādā apjomā, kādā pieprasošais laulātais veicis ieguldījumu darba, savu finanšu līdzekļu, bērnu aprūpes vai mājas darbu veidā vai citādi. Izdevumus par ģimenes vajadzību nodrošināšanu sedz abi laulātie; laulātajiem ir kopīga atbildība par saistībām pastāvošu ģimenes vajadzību apmierināšanai.

3. Līgumiskais regulējums

Atbilstīgi Ģimenes kodeksam laulātie drīkst noslēgt laulības līgumu (šī iespēja ir jaunums Bulgārijas tiesībās). Laulības līgumu laulātie var noslēgt pirms laulības noslēgšanas vai laulības laikā. Laulības līgumā var paredzēt tikai noteikumus par īpašuma sadali starp pusēm, piemēram, pušu tiesības uz laulībā iegūto īpašumu; pušu tiesības uz īpašumu, kas tām piederēja pirms laulības; īpašuma, tostarp laulāto kopīgā mājokļa, pārvaldīšanas un atsavināšanas veidu; izdevumu un saistību dalīšanu starp pusēm; ar īpašumu saistītās sekas laulības šķiršanas gadījumā; laulāto uzturlīdzekļus laulības laikā un laulības šķiršanas gadījumā; laulībā dzimušo bērnu uzturlīdzekļus. Nav pieļaujams noteikums, ar kuru vienas puses pirmslaulību īpašumu pārveido par laulāto kopīpašumu. Laulības līgumā nedrīkst ietvert noteikumus par rīkojumiem nāves gadījumam, izņemot attiecībā uz laulāto daļām norunātajā laulāto kopīpašumā laulības izbeigšanās gadījumā. Likumiskās laulāto mantas kopības regulējums attiecas uz mantiskajām attiecībām, kas nav atrunātas laulības līgumā.

Neatkarīgi no laulāto izvēlētā regulējuma laulāto kopīgā mājokļa atsavināšanai piemērojams vispārējais regulējums, t. i., ja laulāto kopīgais mājoklis ir viena laulātā personiskais īpašums, atsavināšanai nepieciešama otra laulātā piekrišana, ja vien abiem laulātajiem nepieder cits mājoklis, kas ir kopīpašums vai pieder personiski katram no viņiem. Ja piekrišana netiek saņemta, atsavināšanu var veikt ar rajona tiesneša atļauju, ja tiek konstatēts, ka atsavināšana nekaitē pilngadību nesasnējušajiem bērniem un ģimenei. Ja abi laulātie nevar atsevišķi izmantot laulāto kopīgo mājokli, tiesa, šķirot laulību, mājokļa izmantošanas tiesības piešķirs vienam no laulātajiem, ja viņš(-a) to ir prasījis(-usi) un ja viņam(-ai) ir nepieciešams mājoklis. Ja ir laulībā dzimuši bērni, kas vēl nav sasnieguši pilngadību, tiesa pēc savas iniciatīvas lems par laulāto kopīgā mājokļa izmantošanu un šādas lietošanas tiesības var piešķirt laulātajam, kuram piešķirta vecāku tiesību īstenošana, tik ilgi, kamēr viņš(-a) īsteno vecāku tiesības.

Pēc laulības šķiršanas bijušie laulātie vairs nav viens otra likumiskie mantinieki un zaudē visus labumus atbilstīgi rīkojumiem nāves gadījumam. Pēc laulības šķiršanas var atsaukt īpašumu dāvinājumus, kuru vērtība ir ievērojama un kurus viens laulātais vai tā tuvi radnieki dāvinājuši otram laulātajam saistībā ar laulību vai laulības laikā, izņemot, ja tas ir pretrunā ar sabiedrības morāli. Prasību par dāvinājuma atsaukšanu var iesniegt viena gada laikā pēc laulības šķiršanas.

Likumiskās laulāto mantas kopības regulējums piemērojams, ja personas, kas stājas laulībā, nav izvēlējušas savu mantisko attiecību regulējumu un ja tās ir nepilngadīgas vai ar ierobežotu tiesībspēju un rīcībspēju. Laulāto mantas kopības regulējums tiek reģistrēts Laulāto mantisko attiecību reģistrā. Mantisko attiecību regulējumu laulības laikā drīkst grozīt. Grozījums tiek reģistrēts dzimtsarakstu nodaļā noslēgtu laulību reģistrā un Laulāto mantisko attiecību reģistrā. Laulības līgumi un piemērojamais likumiskais mantisko attiecību regulējums tiek reģistrēti Reģistru aģentūras centralizētajā elektroniskajā reģistrā. Šis reģistrs ir publiski pieejams. Ja viens vai abi laulātie iesaistās kādā darījumā ar trešo personu un reģistrā nav reģistrēts mantisko attiecību regulējums, ir piemērojams likumiskais laulāto mantas kopības regulējums.

3.3 nepilngadīgajiem bērniem?

Bulgārijas tiesību aktos pieņemtais juridiskais termins ir "vecāku tiesību īstenošana".

Savā lēmumā par laulības izbeigšanu ar šķiršanu tiesai ir jālemj par jautājumiem, kas saistīti ar vecāku tiesību īstenošanu, saskarsmes tiesībām ar laulībā dzimušiem bērniem un laulībā dzimušu bērnu uzturlīdzekļiem un ar laulāto kopīgā mājokļa izmantošanu. To darot, tiesa ņem vērā bērnu intereses. Tiesa lemj, kuram no vecākiem jāīsteno vecāku tiesības, nosakot pasākumus saistībā ar šo tiesību īstenošanu, kontaktus starp bērniem un vecākiem un bērnu uzturlīdzekļus. Nosakot, kurš vecāks īsteno vecāku tiesības, tiesa izvērtē visus apstākļus saistībā ar bērnu interesēm, un to dara, uzklusot vecākus un bērnus, ja bērni ir vecāki par desmit gadiem.

3.4 pienākumu maksāt uzturlīdzekļus (uzturēt) bijušam laulātajam?

Atbilstīgi Ģimenes kodeksa 83. pantam uzturlīdzekļi tiek piešķirti tikai laulātajam, kas nav vainojams laulības šķiršanā. Uzturlīdzekļi ir maksājami ne ilgāk kā trīs gadus pēc laulības izbeigšanas, ja vien puses nav vienojušās par garāku laikposmu. Tiesa var pagarināt šos periodus, ja bijušais laulātais, kas saņem uzturlīdzekļus, ir nonācis īpašās grūtībās un otrs laulātais var maksāt uzturlīdzekļus bez īpašām grūtībām. Bijušā laulātā tiesības uz uzturlīdzekļiem izbeidzas, ja viņš stājas jaunā laulībā. Praksē gadījumi, kad bijušajiem laulātajiem tiek piešķirti uzturlīdzekļi vai tiek noteikts pienākums maksāt uzturlīdzekļus, ir ļoti reti.

4 Kādā ir nozīme jēdzienam “laulāto atšķiršana”?

Spēkā esošajos Bulgārijas tiesību aktos nepastāv “laulāto atšķiršanas” jēdziens.

Judikatūrā “laulāto faktiskā šķirtība” nozīmē vienkārši to, ka laulātie nedzīvo kopā un viņiem nav kopīgas mājaimniecības. Tā nenozīmē to pašu, ko “laulāto atšķiršana”.

5 Kādi ir priekšnoteikumi laulāto atšķiršanai?

Sk. 4. punktu.

6 Kādas ir laulāto atšķiršanas tiesiskās sekas?

Sk. 4. punktu.

7 Kāda ir praktiskā nozīme jēdzienam “laulības atzīšanas par spēkā neesošu”?

Laulības atzīšana par neesošu ir viens no līdzekļiem, kas paredzēts Bulgārijas tiesībās, lai izbeigtu laulību. Par neesošu atzītai laulībai pirms tās izbeigšanas tiesas ceļā ir visas spēkā esošas laulības juridiskās sekas. Laulību par neesošu var atzīt tikai tiesas ceļā: uz laulības neesamību nevar paļauties, kamēr tiesa nav atzinusi šādu neesamību.

8 Kādos gadījumos laulība var tikt atzīta par spēkā neesošu?

Lai laulību atzītu par neesošu, vienam no laulātajiem:

- laulības noslēgšanas brīdī bija jābūt jaunākam par astoņpadsmit gadiem;
- joprojām jāatrodas laulībā ar citu personu;
- bija jābūt atzītam par rīcībnespējīgu vai jāsirgst ar garīgu slimību vai garīgu atpalcību, kas ir pamats viņa(-as) atzīšanai par rīcībnespējīgu;
- jāsirgst ar slimību, kas nopietni apdraud pēcnācēja vai otra laulātā dzīvību vai veselību, ja vien slimība neapdraud tikai otru laulāto un viņš(-a) to zina;
- jābūt otra laulātā tiešam augšupējam vai lejupējam radniekam;
- jābūt otra laulātā brālim, māšai, brāļa/māšas dēlam vai meitai vai citam sānlīnijas radniekam līdz ceturtajai radniecības pakāpei, ieskaitot otru laulāto;
- jābūt otra laulātā adoptētajam vai adoptētajam bērnam;
- bija jābūt piespiestam noslēgt laulību, izsakot nopietnus un nenovēršamus draudus viņa(-as) dzīvībai, veselībai vai godam vai viņa(-as) ģimenes locekļu dzīvībai, veselībai vai godam.

9 Kādas ir laulības neesamības tiesiskās sekas?

Atkarībā no laulībai piemītošā trūkuma pieteikumu par tās atzīšanu par neesošu var iesniegt laulātais, kuru šis trūkums ietekmē; to var iesniegt arī prokurors, laulātais no pirmās laulības vai prokurors un laulātais. Ģimenes kodeksa 97. pantā skaidri un visaptveroši minētas personas, kas ir tiesīgas iesniegt prasību par laulības atzīšanu par neesošu, un termiņi, kad to var darīt.

Sekas laulības atzīšanai par neesošu ir tādas pašas kā laulības šķiršanas gadījumā attiecībā uz laulāto personiskajām un mantiskajām attiecībām, kā arī uz attiecībām starp laulātajiem un viņu bērniem. Laulības atzīšanas par neesošu kontekstā ļaunticība ir līdzvērtīga vainai laulības šķiršanas gadījumā. Bērni, kas ieņemti vai dzimuši laulībā, kura atzīta par neesošu, tiek uzskatīti par laulībā dzimušiem, un uz viņiem attiecas paternitātes prezumpcija.

10 Vai pastāv alternatīvas ārpustiesas iespējas, kad, nevēršoties tiesā, var tikt atrisināti laulības šķiršanas jautājumi?

Vienīgais veids laulības izbeigšanai ar laulības šķiršanu ir iesniegt pieteikumu vai iesniegumu tiesā.

Ja puses izvēlas mediāciju, tiesvedība tiek izbeigta.

11 Kur lai es iesniedzu pieteikumu (sūdzību) par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu? Kādas ir nepieciešamās formalitātes un kādus dokumentus ir nepieciešams pievienot pieteikumam?

Rajona tiesai (*rayonen sad*) kā pirmās instances tiesai parasti ir piekritīgi šķiršanās pieteikumi vainas dēļ un pieteikumi atzīt laulību par neesošu. Šīs tiesas arī izskata iesniegumu par laulības šķiršanu uz laulāto abpusējas vienošanās pamata. Pieteikumi iesniedzami tiesā atbilstoši atbildētāja dzīvesvietai. Tiesai nav pēc savas iniciatīvas jāpārbauda lietas piekritība šai tiesai, taču tai ir jānodod lieta kompetentai tiesai, ja atbildētājs iesniedz iebildumus termiņā, kas atvēlēts atbildes uz pieteikumu iesniegšanai.

Laulības šķiršanas lietās nav iespējams aizmugurisks spriedums.

12 Vai es varu saņemt juridisku palīdzību, lai segtu ar tiesvedības procesu saistītos izdevumus?

Lietas puses var saņemt juridisku palīdzību, ievērojot noteikumus, kas parasti paredzēti juridiskās palīdzības saņemšanai. Tie paredzēti Juridiskās palīdzības likumā (*Zakon za pravната pomosh*t).

13 Vai nolēmumu saistībā ar laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu ir iespējams pārsūdzēt?

Lēmumu par laulības šķiršanu uz abpusējas vienošanās pamata nevar pārsūdzēt.

Saņemot lēmumu par pieteikumu atzīt laulību par neesošu vai laulības šķiršanas pieteikumu, pusei ir divas nedēļas, lai lēmumu pārsūdzētu apgabaltiesā. Lēmums par laulības šķiršanu stājas spēkā, pat ja tas ir pārsūdzēts daļā par vainas noteikšanu.

14 Kas man jādara, lai citā dalībvalstī pieņemtu nolēmumu par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības neesamību varētu atzīt šajā dalībvalstī?

Šajā gadījumā ir piemērojama Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003, ko īsteno ar Civilprocesa kodeksa (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) 621. pantu. Kompetentā tiesa ir apgabaltiesa, kam ir jurisdikcija pretējās puses pastāvīgajā dzīvesvietā, un, ja pretējai pusei nav pastāvīgas dzīvesvietas Bulgārijas Republikas teritorijā, kompetentā tiesa ir tiesa, kam ir jurisdikcija ieinteresētās puses dzīvesvietā; un, ja ieinteresētajai pusei nav dzīvesvietas Bulgārijas Republikas teritorijā, kompetentā tiesa ir Sofijas Pilsētas tiesa (*Sofiyski gradski sad*).

15 Kurā tiesā man jāvēršas, lai celtu iebildumus pret citā dalībvalstī pieņemta sprieduma par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu /laulības spēkā neesamības atzīšanu? Kāda ir procesuālā kārtība šajos gadījumos?

Šajā gadījumā piemērojama Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003, ko īsteno ar Civilprocesa kodeksa 622. un 623. pantu.

Puse, kas iebilst pret lēmuma atzīšanu, var pārsūdzēt atzīšanas rīkojumu vai, attiecīgā gadījumā, rīkojumu par lēmuma izpildi. Rīkojumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Sofijas Apelācijas tiesā (*Sofiyski apelativen sad*), kuras lēmumu savukārt var kasācijas kārtībā pārsūdzēt Augstākajā kasācijas tiesā.

16 Kuru likumu tiesa piemēro laulības šķiršanas tiesvedības procesā, ja laulātie nedzīvo šajā dalībvalstī vai viņiem ir dažādu valstu pilsonības?

Laulības atzīšanai par neesošu ir piemērojamas tās valsts tiesības, kurā laulība noslēgta.

Laulāto personiskajām attiecībām piemērojamas viņu kopīgās valsts tiesības. Ja laulātajiem ir atšķirīga valstspiederība, viņu attiecībām piemērojamas tās valsts tiesības, kurā atrodas viņu kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta. Ja tādas nav, viņu attiecībām piemērojamas tās valsts tiesības, ar kuru abiem laulātajiem kopā ir visciešākās saites.

Laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamas tās pašas tiesības, kādas piemērojamas to personiskajām attiecībām.

Laulāto, kuri abi ir vienas ārvalsts valstspiederīgie, laulības šķiršanai ir piemērojamas tās valsts tiesības, kuras pilsoņi viņi ir šķiršanās pieteikuma iesniegšanas brīdī. Laulāto, kuriem katram ir cita valstspiederība, laulības šķiršanai piemērojamas tās valsts tiesības, kurā šķiršanās pieteikuma iesniegšanas brīdī atrodas viņu kopīgā parastā dzīvesvieta. Ja laulātajiem nav kopīgas parastās dzīvesvietas, piemērojamas Bulgārijas tiesības.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.